

Teema: Copa-Cogeca Sealiha töögrupi koosolek
Toimumisaeg ja koht: 5. veebruaril 2021, e-koosolek
Aruande koostas: Ene Kärner

Koosolekut juhatas Antonio Tavares

1.-2. Koosoleku päevakord ja eelmise koosoleku raport kinnitati.

3. Turuolukord. Osalejatel paluti vastata ka küsimusele, kas pooldatakse sealiha eraladustamise kehtestamist. Sloveenia: hind langenud oluliselt, alla 2018 taseme, 1,40-1,50. Meie hind on keskmisest kõrgem; on probleem loomadega, kes ei pääse tapale. Isevarustus 30-40% - paradoksaalne, et kuigi meil ei ole piisavalt sigu, ei saa neid ikkagi müüa. Vajalik finantsabi tootjatele ja pikaajaline sealiha ülejäägi eemaldamine turult. Prantsusmaa: hind pisut madal, kuid tapmine on paranemas, loodame, et ka hind paari nädala pärast tõuseb. Eraladustamine ei ole hea lahendus.

Taani: suured erinevused Euroopas, sõltub ka SAK-st. Üks probleem on tapmisvõimsuse puudus. Eraladustamine ei aita, kui loomi ei saa tappa ja pole kuskile ladustada. Kokkuostuskeemid võivad olla abiks, kuid küsida Komisjonilt ülejäägi kokku ostmist, siis nõutakse meilt, et me tootmist ei laiendaks. Turuolukorras on näha väga väikest paranemist, nt pörsaste hind Saksamaal tõuseb pisut. Siiski, võib-olla liigume uue tasakaalu poole. On oodata, et tapmised Saksamaal vähenevad oluliselt sel aastal ja see mõjutab teisi maid. Hiina poolt nõudlus mõnedele maadele. Kasum väheneb, kuid olen ettevaatlik kokkuostuskeemide nõudmises. Võib-olla peaks andma regionaalset abi. Hiina osas on prognoos paranenud, nõudlus kasvab, nad jäävad isevarustusega hätta veel 2-3 aastaks.

HU: Hind on allpool tasuvust. Eksport-import-tarbimine väheneb, jaemüügi osas kasvab. SAK pole halvenenud ega paranenud. On kokkulepe Jaapaniga, roheline tuli ekspordile ühest regioonist Ungaris. SAK eemaldamiseks uus 4-aastane tegevusekava koostöös jahimeestega. Mitte-inimtoiduks müük on eetiline küsimus. Peaksime rääkima EL vähevastase võitluse tegevuskavast.

PL: Sigade hind tõuseb, kuid liha hind madalam, kui mujal Euroopas. SAK olukord on stabiilne, uusi juhtumeid ei ole. Taas on alustatud jahipidamisega. Ootame, et järgmisel kuul hind tõuseb.

CY: kannatame; dets-jaan kaotame 20 eur müüdüd sea kohta. Kui on ülejääk, konkureerime kogu Euroopaga, kuid tootmiskulud oluliselt kõrgemad, eriti sööt. Püüame leida võimaluse kohalikult toetada, saada hinda, mis oleks vähem farmerit kahjustav. Tootjad lõpetavad.

IT: aasta lõpus oli tugev nõudlus tapamajade poolt, hind tõusis ja on taastumas, võib-olla järgmiste nädalate jooksul saame nulli. Hind on madalam, kui eelmisel aastal samal ajal 16% nuumsigadele ja pörsastele 27%. Oleme kindlad, et olukord läheb paremuse poole. Sööda hind on kõrge. PDO prosciutto tootmine on kriisis, kuid tapmiste suurenemine loodetavasti tasakaalustab.

FI: hind on 2% kõrgem, kui eelmisel aastal, sööda hind tõuseb. Tapmine on vähenenud võrreldes eelmise aastaga, kuid koroonaprobleemi ei ole. SAK osas on uus kokkulepe Venemaaga, koostöö haiguse eemale hoidmiseks.

Rootsi: 2020 oli hea aasta, kuid nüüd sööda hind tõusnud 30% ja pörsaste hind 20% madalam, ainult pisut üle tootmiskulu. Rootsi tarbijad tarbivad rohkem kodus olles. Rootsi TV näitab aktivistide filmi mahetapamajast, kus käitatakse maniakaalselt ja tarbijad arvavad, et nii ongi. Linnugripi tõttu tuleb pool miljonit lindu tappa, loodame seetõttu sealihatootmist suurendada. Samas on ka salmonelloosi juhtumid ning kuna on 0-tolerants, tuleb kõik need loomad hukata. Peaksime rääkima loomakaitsjate tegevusest; Rootsis on politsei kaasatud.

Tavares: märtsis on kavas loomatervise-teemaline koosolek, vaatame, kas on võimalik teha ettepanekud komisjonile.

AT: sarnane teistele maadele, oleme Saksa turule lähedal, surve ka meie hinnale. Aasta lõpul oli ületootmine elusloomade osas, jaanuaris tapmine suurenes. Hind on stabiilne väga madalal tasemel, vrd Vene keeluga. 20-30 eurot kaob looma kohta, 1,40 €/ kg tapakaalu kohta. On vedanud, et tapmisvõimsus ei ole vähenenud koroonatõttu. Ootame, et turuolukord lähinädalail paraneb, hind tõuseb. On juba liiga hilja eraladustamise jaoks, kuna hind oodatavalt hakkab tõusma. Austrias kaotasime 120 miljonit eurot seasektor kaotanud koroonareeglite tõttu. Valitsus toetas 14 miljoni euroga, teiste sektorite arvelt.

LT: olukord pole nii hea, kui mujal, hind septembrist alates allpool tootmiskulusid, 40% langenud vrd eelmise aastaga, sööda hind tõusnud 30-40%. 1,20. Meeleolu väga halb, ei oota tulevikult midagi.

LV: hind on väga madal, ei kata tootmiskulusid, -37% vrd eelmise aastaga. Läbirääkimised valitsusega toetusest, 40 miljonit rahvuslikust eelarvest.

Holland: hind 1,27; probleem tapmisvõimsusega, nädalane järjekord. Mõned lõpetavad, 8% kogu Hollandi sigade arvust aprillis kaovad, vb aitab kaasa hinnatõusule. Sööda hind tõuseb, ootame, et see jätkub järgmiste kuude jooksul. Ühest tapamajast keelati eksport Hiinasse teadmata põhjustel.

CZ: ei näe ühtki head momenti. Viimastel nädalatel suur hinnasurve, kuna palju odavat importi. 20-25 eur kaotust iga sea kohta. Suurim probleem on tarneahel; hind on väga madal, -30% vrd eelmise aastaga, kuid hind poes sama. Toetuse osas nõustume, et on vajalik farmereid toetada, kuid ei peaks laiendama sealihatootmist Euroopas tulevikus. Küsimus on, kuidas sellistes tingimustes toetusi arendada.

Hispaania: probleem on sööda hind, raske olukord järgmisel kuul. Eraladustamine vist ei aita praegu. Oleme mures Covidi pärast, tapamajade võimsus kannatab, vaja on vaktsiini. Peale kriitiliste sektorite peaks järgmisena toidutootjaid vaktsineerima, muidu venib see järgmisel aastasse.

ÜK: oleme samuti palunud oma valitsust peatselt toidukäitlejaid vaktsineerida. Haiglates jääb igapäevaselt vaksiine üle, palume neid kasutada toidutööstuse töötajatel. hind 11% maas vrd eelmise aastaga, sööda hind tõusnud, eriti soja 61%, õlgede hind 121% tõusnud. Covidi tõttu tapmine aeglustumine, hulk sulgemisi. Suured probleemid ekspordiga EL-i, kuna tolliprotseduurid võtavad nii kaua aega, et liha läheb halvaks.

Saksamaa: tapamajade võimsus taastunud, järjekord väheneb, loodame aprilliks jõuda normaalsesse turuolukorda. Madalam tarne Hollandist ja ka Saksa-siseselt. Loomatervise reeglite tõttu. Loodame ka ekspordi taastada, praegu on ainult Tai uuesti turu avanud. SAK osas on metsigade hulgas üle 600, tarastamine veel ei tööta Poolaga, peab parendama. Hind on peale SAKi langenud, nüüd 1,19. -4% sigu tapeti eelmisel aastal, ka tarbimine vähenes. Vähem sigu turul, seega ootame peatselt hinnatõusu.

Iirimaa: SAK pole, kuid 1,52 €. Sööda hind kasvab, tootmiskulude lähedal. 40% ekspordist läheb Hiinasse, kuigi hind on põhjas ja ilmselt hakkab nüüd tõusma. Probleeme aktivistidega ning loomatervisest.

Rumeenia: hind 1,8, sööda hind tõuseb. 23% langenud alates jõulust. SAK tõttu on palju sigu tapetud viimasel kuul. Isevarustus on 30%-ni kukkunud, tapetud sigade arv langes 100 000 võrra möödunud aastal. Positiivsena näeme, et valitsus püüab võtta meetmeid SAK leviku vastu, uued reeglid, mitu siga tohib pidada ning bioohutusmeetmed.

BE: taastume SAK-st, ei ole veel sellele eelnendud ega naabermaade tasemel. Alustame läbirääkimisi kolmandate maadega, raske ka Covidi tõttu.

PT: Turg on seotud Hispaaniaga. Ootame, et hind hakkab tõusma, nõudlus Hiinast. Sööda hind tõuseb oluliselt, kuigi suurtootjad on sööda terveks hooajaks juba kokku ostnud. Oleme suhteliselt optimistid. Covidi osas maailma halvim olukord, seni ei ole veel tapamajades siiski probleemi olnud.

Kokkuvõte: pea kõikides maades väga halb olukord viimase 2-3 jooksul. Suur erinevus suurte ja väikeste maade vahel, viimastel on suuremad raskused. Kui on optimismi tuleviku jaoks suurte hulgas, siis mitte väikeste hulgas. Eraladustamine ei ole praegu hea valik, selleks on juba hilja, tulnuks kehtestada 2-3 kuud tagasi. Peame nõudma komisjonilt väikeste maade olukorra vaatamist, kellel on erakordselt raske ja kes ei näe valgust tunneli lõpus. Loodame üldist paranemist lähikuudel.

3. Loomatervis. Rääkisime esimesest mustandist eelmisel koosolekul, millest peaks rääkima ka komisjoniga. Kohtuti komisjoniga, oli hea kohtumine, nad on avatud meie ettepanekutele ning ei ole formuleerinud veel ühtki ettepanekut ning soovivad töötada koos meiega uue loomatervise seaduse osas. Peame olema proaktiivsed. Märtsis peaks valmis saama meie dokument. Peame rääkima kastreerimisest – komisjon ei taha aksepteerida anesteesiaga kastreerimist, vaid eelistavad keelata kirurgilise kastreerimise. Meil on teaduslik põhjendus ja toetus oma positsioonile. Tahame selgitada teadusandmete abil, et vaja on säilitada kirurgiline kastreerimine. Puuride osas on komisjon õnnelik meie seisukoha osas olla täiesti vastu puuride lõpetamisele ning on valmis edasi rääkima. Ette valmistamisel dokument selgitusega, miks on vaja aega kohanemiseks; oleme teinud juba tohutuid investeeringuid hiljuti eelmise loomakaitseseaduse rakendamiseks. Tee me ka uuringu, mis on sellise muutuse keskmine hind ning vajame rahalist abi. Kuidas saab laiendada loomapidamiseks vajalikku maa-ala ja milline on selle keskkonnamõju? Sabade lõikamine on tundlikem probleem; nõuame, et vajame rohkem praktilisi uuringuid ja teste farmides; keeld peab olema kõikides keeltes, samuti näiteid, kuidas farmerid saavad sigu pidada ilma sabasid lõikamata. Peame vestlema nendest temadest ja täiendama oma dokumenti. Kavatsime teha uuringu oma liikmete hulgas, et küsida, mis on liikmesriikide kogemus (uuring või praktiline kogemus), mida saaksime kasutada EL tasemel, milliseid näiteid kasutada, et lõpetada sabade lõikamine. Kui on ettepanekuid, kontakteeruge Polonaga. Dokument peaks valmima kuu lõpuks, valmistuge koosolekuks märtsi algul.

4. Loomade transpordist ei ole hetkel komisjoniga rääkinud. Sellega tegeleb loomatervise töögrupp ning eraldi alamgrupp, kes valmistab ette ettepanekut koos UECEV-ga. Kõik kommentaarid on oodatud. Saksamaal on uus seadus kastreerimise kohta, olemas uuring anesteesia kohta, kuid tulemused selle aasta lõpuks; praegu kasutatakse medikamente ja immunokastreerimist. Oli EL projekt masina loomiseks, mis teeks kindlaks kastreerimata sigade liha lõhna, kuid see osutus ülikalliks.